

الدَّرْسُ الرَّابِعُ: الْأَجْوَفُ

تعريف: معتلى که دومین حرف اصلی آن عله باشد: قالـ-باعـ-نامـ ...

فعـلـ: قالـ يـقـولـ / دـامـ يـدـوـمـ ...
 فـعـلـ: باـعـ يـبـيـعـ /
 فـعـلـ: خـافـ يـخـافـ / نـالـ يـنـالـ ...

اوـزـانـ

آبي سيز قرمز

اجـوفـ ثـلـاثـيـ

مجـرـدـ

گـامـ اـولـ: مـيزـانـ تـسلـطـ خـودـ رـاـ

باـ زـنـگـ مشـخصـ كـيـدـ.

آـبيـ: خـيلـيـ خـوبـ

سـيـزـ: مـتوـسـطـ

قرـمزـ: بهـ اـينـ قـسـمـتـ مـسـلـطـ

نيـستـ.

گـامـهـاـيـ بـعـدـيـ: اـگـرـ درـ گـامـ
 اـولـ، بـ آـنـ مـيـحـثـ مـسـلـطـ نـوـدـيـدـ وـ
 دـانـشـ خـودـ رـاـ درـ حدـ رـنـگـ قـرمـزـ
 اـرـزـيـابـيـ كـرـدـيـ، درـ نـوبـتـهـاـيـ بـعـدـيـ
 مـطـالـعـهـ وـ تـمـريـنـ، درـ صـورـتـيـ كـهـ
 پـيـشرـفـتـ كـرـدـيـدـ مـيـتوـانـيدـ خـانـهـهاـيـ

ماـضـيـ: درـ صـيـغـهـهـاـيـ ١ـ تـاـ ٥ـ اـعـلـالـ قـلـبـ وـ درـ صـيـغـهـيـ ٦ـ تـاـ ١٤ـ اـعـلـالـ حـذـفـ دـارـدـ.

مضـارـعـ: (ــ)ـ / (ــ)ـ درـ صـيـغـهـهـاـيـ جـمـعـ مـؤـنـثـ اـعـلـالـ حـذـفـ دـارـدـ وـ درـ صـيـغـهـهـاـيـ
 دـيـگـرـ اـسـكـانـ دـارـدـ

مضـارـعـ: (ــ)ـ درـ صـيـغـهـهـاـيـ جـمـعـ مـؤـنـثـ اـعـلـالـ حـذـفـ وـ درـ بـقـيـهـيـ صـيـغـهـهـاـيـ اـعـلـالـ قـلـبـ دـارـدـ.

امرـ: درـ صـيـغـهـهـاـيـ ١ـ وـ ٦ـ اـعـلـالـ حـذـفـ وـ درـ بـقـيـهـيـ صـيـغـهـهـاـيـ اـعـلـالـ اـسـكـانـ يـاـ قـلـبـ دـارـدـ.

مضـارـعـ مـجزـومـ: درـ صـيـغـهـهـاـيـ مـفـرـدـ اـعـلـالـ حـذـفـ دـارـدـ

آبي سيز قرمز

اعـلـالـ اـجـوفـ ثـلـاثـيـ

مجـرـدـ

تـعـدـادـ سـؤـالـاتـ فـصـلـ

٣٧

تـعـدـادـ سـؤـالـاتـ سـرـاسـرـيـ

٢٠

تـعـدـادـ سـؤـالـاتـ سـايـرـ آـرـمـونـهـاـ

١٧

ماـضـيـ: اـعـلـالـ قـلـبـ وـ حـذـفـ دـارـدـ، قـوـمـ ← أـقـوـمـ ← أـقـامـ ...

مضـارـعـ: اـعـلـالـ قـلـبـ وـ حـذـفـ دـارـدـ، قـوـمـ ← يـقـوـمـ ← يـقـيمـ ...

امرـ: اـعـلـالـ حـذـفـ دـارـدـ، يـقـيمـ ← يـقـيمـ ← أـقـمـ ...

مـصـدـرـ: اـعـلـالـ حـذـفـ دـارـدـ، أـقـامـ ← أـقـامـ ← إـقامـةـ

آبي سيز قرمز

بـابـ إـفـعـالـ

ماـضـيـ: اـعـلـالـ قـلـبـ وـ حـذـفـ دـارـدـ، شـورـ ← إـسـتـشـارـ ← إـسـتـشـارـ ...

مضـارـعـ: اـعـلـالـ قـلـبـ وـ حـذـفـ دـارـدـ، شـورـ ← يـسـتـشـارـ ← يـسـتـشـارـ ...

امرـ: اـعـلـالـ حـذـفـ دـارـدـ، تـسـتـشـارـ ← تـسـتـشـارـ ...

مـصـدـرـ: اـعـلـالـ حـذـفـ دـارـدـ، إـسـتـشـارـ ← إـسـتـشـارـ ← إـسـتـشـارـ ...

آبي سيز قرمز

بـابـ إـسـتـفـعـالـ

اعـلـالـ اـجـوفـ

ثـلـاثـيـ مـزـيدـ

الدّرس الخامس: النّاقص (ثلاثی مجرد)

تعریف: فعلی که سومین حرف اصلی آن از حروف علّه (وای) باشد، دعا- هدای- اشتَهَی- عافَی ...

ایی سیز قرمز

فعل ناقص

گام اول: میزان تسلط خود را

با رنگ مشخص کنید.

آیی: خیلی خوب

سیز: متوسط

قرمز: به این قسمت مسلط

نیستم

گام‌های بعدی: اگر در گام اول، به آن مبحث مسلط نبودید و داشت خود را در حد رنگ قرمز ارزیابی کردید، در نوبت‌های بعدی مطالعه و تمرین، در صورتی که پیشرفت کردید می‌توانید خانه‌های

ایی سیز قرمز

اعلال ناقص

تعداد سوالات فصل

۱۳۸

تعداد سوالات سراسری

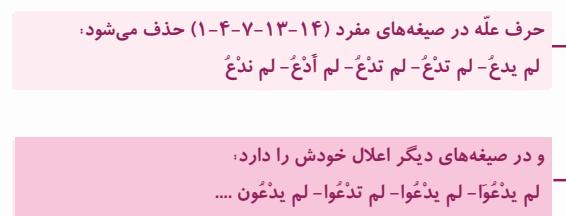
۱۸

تعداد سوالات سایر آزمون‌ها

۱۰

ایی سیز قرمز

اعلال مضارع مجزوم

در صیغه‌های (۱-۳-۴) حذف می‌شود: إهْدِيَا- إهْدِنِ ...

در بقیه‌ی صیغه‌ها اعلال ندارد: إهْدِيَا- إهْدِنِ ...

حرف علّه در صیغه‌های مفرد (۱-۴-۷-۱۳-۱۴) حذف می‌شود:

لم يَدْعُ- لم تَدْعُ- لم أَدْعُ- لم نَدْعُ

و در صیغه‌های دیگر اعلال خودش را دارد:
لم يَدْعُوا- لم يَدْعُوا- لم تَدْعُوا- لم أَدْعُونَ ...

الدّرس السّادس: النّاقص (ثلاثي مزيد)

باب افعال، مفاعله، افعال،
انفعال و استفعال

گام اول: میزان تسلط خود را
با رنگ مشخص کنید.
آبی: خیلی خوب
سبز: متوسط
قرمز: به این قسمت مسلط نیستم.
گامهای بعدی: اگر در گام
اول، به آن میبحث مسلط نبودید و
دانش خود را در حد رنگ قرمز
ارزیابی کردید، در نوبت‌های بعدی
مطالعه و تمرین، در صورتی که
پیشرفت کردید می‌توانید خانه‌های

باب تفعّل و تفاعل

تعداد سؤالات فعل
۳۶

تعداد سؤالات سراسری
۱۸
تعداد سؤالات سایر آزمون‌ها
۱۸

باب تفعیل

الدّرُسُ السَّابِعُ: المَفَاعِيلُ (أَنْوَاعُ الْمَفْعُولِ)

أنواع المفعول

گام اول: میزان سلط خود را با رنگ مشخص کنید.
آبی: خوب
سبز: متوسط
قرمز: به این قسمت سلط نیستم
گام‌های بعدی: اگر در گام اول، به آن مبحث سلط نبودید و دانش خود را در حد رنگ قرمز ارزیابی کردید، در نوبت‌های بعدی که مطالعه و تمرین، در صورتی که پیشرفت کردید می‌توانید خانه‌های

تعريف: اسم منصوبی است که معنای فعل متندی را کامل می‌کند: شاهد الكلب ثعلباً و ضحىَ

اسم ظاهر: رأيت قمة الجبل

ضمير متصل: آنی و تبینی

ضمير منفصل: إياك نعبد

جمله: أريد أن أسافر إلى الخارج

المفعول به

تعريف: مصدر منصوب و هم جنس با فعل جمله: إنْتَسِمَ المَعْلَمَ ابْتِسَاماً

مفعول مطلق تأكيدي: قرأت القصة قراءةً

المفعول المطلق

مفعول مطلق نوعي موصوف: أكرمتُ الشَّيخَ
 إكراماً بالغاً

مفعول مطلق نوعي مضارف: يشقق علينا المعلم
 أشواق الأب

مصدر +ة + واحدة: أقمت الصَّلاة إقامةً واحدةً

مصدر +ة + به صورت مثنى: استشرتُ العالم استشارتين

مفعول مطلق جانشين فعل: صبراً - مهلاً - حمدًا - حقاً - سبحان الله - معاذ الله ...

صفت جانشين مفعول مطلق: سعيتُ في العمل كثيرةً

تعريف: مصدر منصوبی که از جنس فعل جمله نیست برای بیان عمل: قمتُ من

مجلسي إجلالاً للعالم

تعداد سؤالات فصل

٣١

تعداد سؤالات سراسري

٢٧

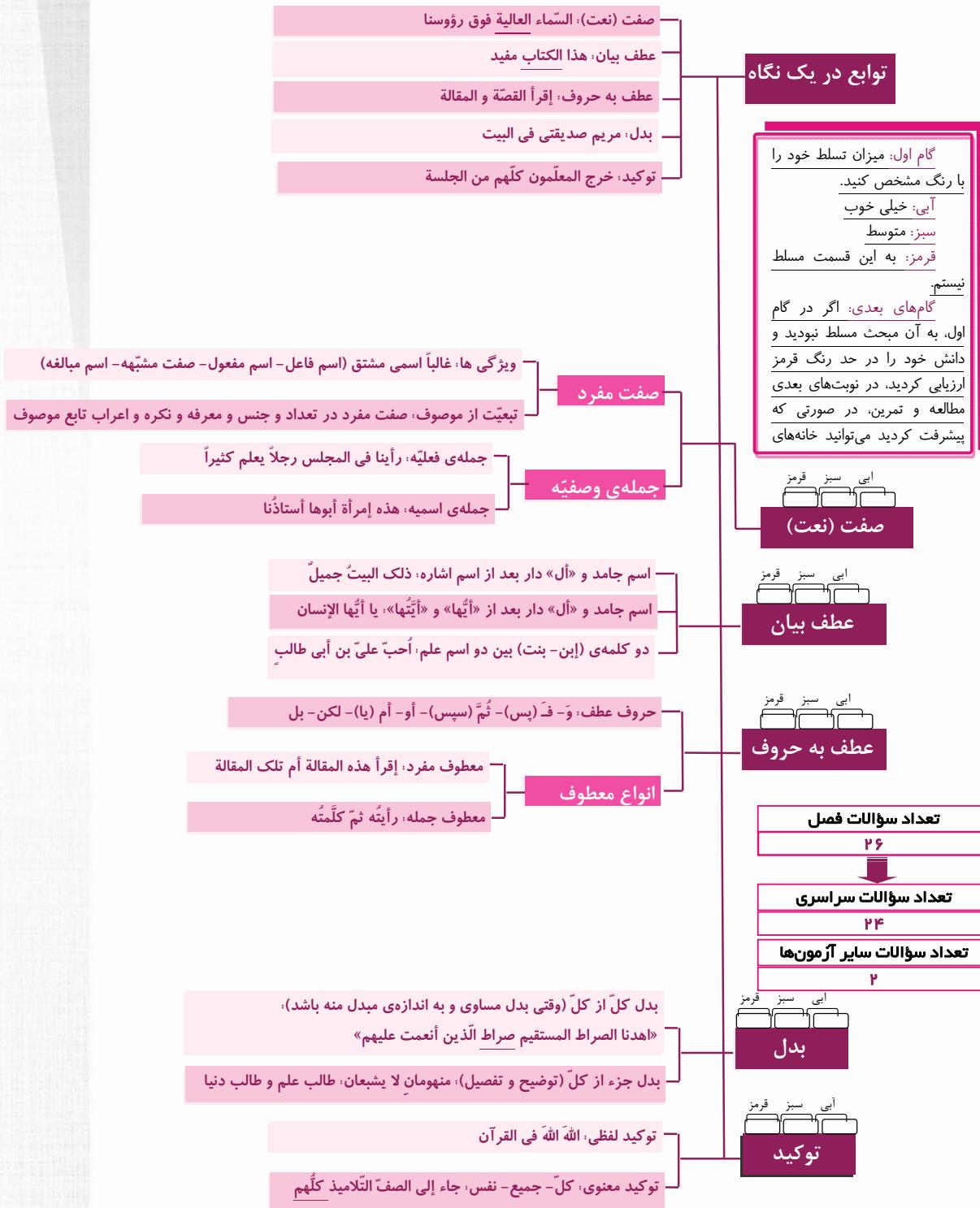
تعداد سؤالات سایر آزمونها

٤

المفعول له (لأجله)

الدّرُسُ الثَّامنُ : التَّوَابِعُ

الدّرّس العاشر : التّمييّز

تعريف: اسم جامد و نكرة و منصوب و رافع ابهام: فاخت الأنهر ماء

در جوابِ منْ أَيْ جَهَةٍ (از چه نظر؟) واقع می‌شود، مِنْ أَيْ جَهَةٍ زادت فاطمة؟ زادت فاطمة علمًا

ابی سیز قرمز
ویژگی‌ها

گام اول: میزان تسلط خود را
با رنگ مشخص کنید.
آبی: خیلی خوب
سبز: متوسط
قرمز: به این قسمت مسلط

نیستم
گاههای بعدی: اگر در گام
اول، به آن مبحث مسلط نبودید و
دانش خود را در حد رنگ قرمز
ارزیابی کردید، در نوبتهای بعدی
مطالعه و تمرین، در صورتی که
پیشرفت کردید می‌توانید خانه‌های

تمییز مساحت: اشتريت هكتاراً أرضاً

تمییز بیمانه: شربتُ كوباً ليناً

تمییز وزن: هذا طُنْ ذهباً

تمییز عدد: لى أحد عشر ضيقاً

تمییز مفرد (ذات)

ابی سیز قرمز
انواع تمییز

رفع ابهام از نسبت مبتدأ با خبر: أنت أكثـر التـلامـيد دـقـةً

رفع ابهام از نسبت فعل با فاعل: ازدادـت الأشـجار ثـمـراً

رفع ابهام از نسبت فعل با مفعول: زـادـهـم الله عـذـابـاً

تمییز نسبت

تعداد سؤالات فصل

۲۵

تعداد سؤالات سراسری

۲۲

تعداد سؤالات سایر آزمون‌ها

۳

تمییز در اصل فاعل است: فاضَ النَّهَر ماءً ← فاضَ ماءُ النَّهَر

تمییز در اصل مفعول است: رفع الله المؤمنين درجة ← رفع الله درجة المؤمنين

تمییز در اصل مبتداست: أنا أَقْلَ منك ثروة ← ثروتي أَقْلَ منك

ابی سیز قرمز
اصل تمییز

الدّرُسُ الْحَادِي عَشْرُ :الْمَنَادِي

اسمی که بعد از یکی از حروف ندا واقع شود منادا است: یا فاطمهُ
 حروف ندا: یا- آیا- هیا- وا- آی: یا معلم/ آیا قدسُ
 گاه حرف ندا حذف می شود: تلمیذُ

ابی سیز قرمز
 ویزگی ها

گام اول: میزان تسلط خود را
 با رنگ مشخص کنید.

آبی: خیلی خوب

سبز: متوسط

قرمز: به این قسمت مسلط

نیستم

گامهای بعدی: اگر در گام
 اول، به آن مبحث مسلط نبودید و
 داشن خود را در حد رنگ قرمز
 ارزیابی کردید، در نوبتهای بعدی
 مطالعه و تمرین، در صورتی که
 پیشرفت کردید می توانید خانه های

فرد عالم (اسم خاص)، یا فاطمهُ
 مفرد نکرهی مقصوده (نکرهی مشخص): یا رجلُ
 آی و «آیه» یا آیها الانسان
 اعراب: مبني بر ضم و محل منصوب

أنواع منادا

تعداد سؤالات فصل

۱۴۳

تعداد سؤالات سراسری

۳۳

تعداد سؤالات سایر آزمونها

۱۰

فاعل: یا ظاهرًا قلبه
 مفعول: یا صاعداً جبلًا
 ظرف: یا مُقِيمًا عندنا
 صفت: یا عالماً لَا يَعْلَمُ
 جار و مجرور: یا عالماً بالأمور

اعراب: منادی مضاف و غيرمضاف معرب و منصوب است.

اگر جامد باشد عطف بیان است: یا آیها الأشخاص

و اگر مشتق باشد صفت است: یا آیتها المؤمنات

الله

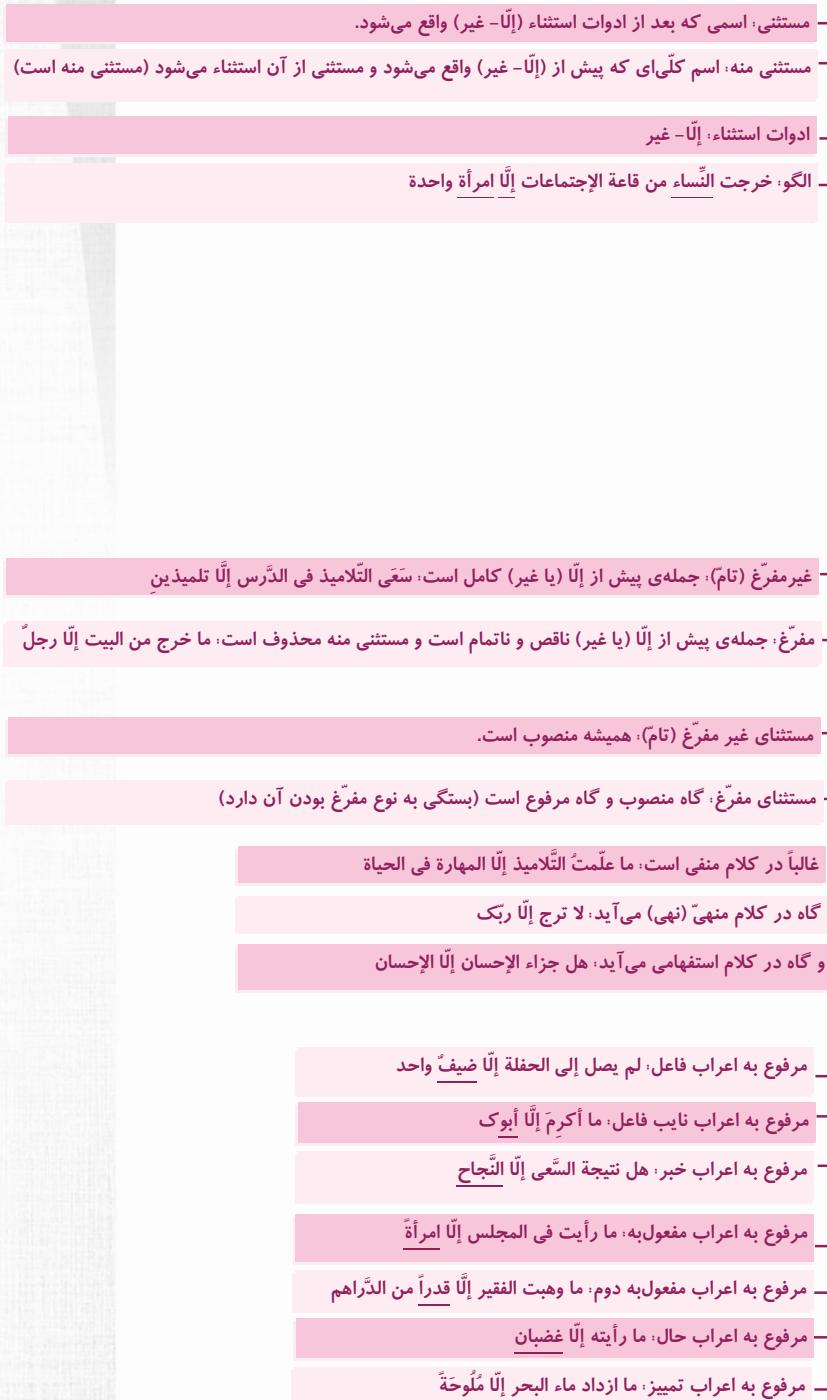
کلمه‌ی (اللهم) منادی علم است: یا اللہ

عبارت (یا بنی) منادی مضاف است.

اسم بعد از «آی» و «آیه»

نکته ها

الدّرس الثّانى عشر : المستثنى

أركان استثناء

گام اول: میزان تسلط خود را با رنگ مشخص کنید.
آبی: خلی خوب
سبز: متوسط
قرمز: به این قسمت مسلط نیستم
گام‌های بعدی: اگر در گام اول، به آن مبحث مسلط نبودید و داشت خود را در حد رنگ قرمز ارزیابی کردید، در نوبت‌های بعدی مطالعه و تمرین، در صورتی که پیشرفت کردید می‌توانید خانه‌های

أنواع مستثنى

اعراب مستثنى

مدل‌های مستثنای مفرغ

تعداد سؤالات فصل

٣٦

تعداد سؤالات سراسرى

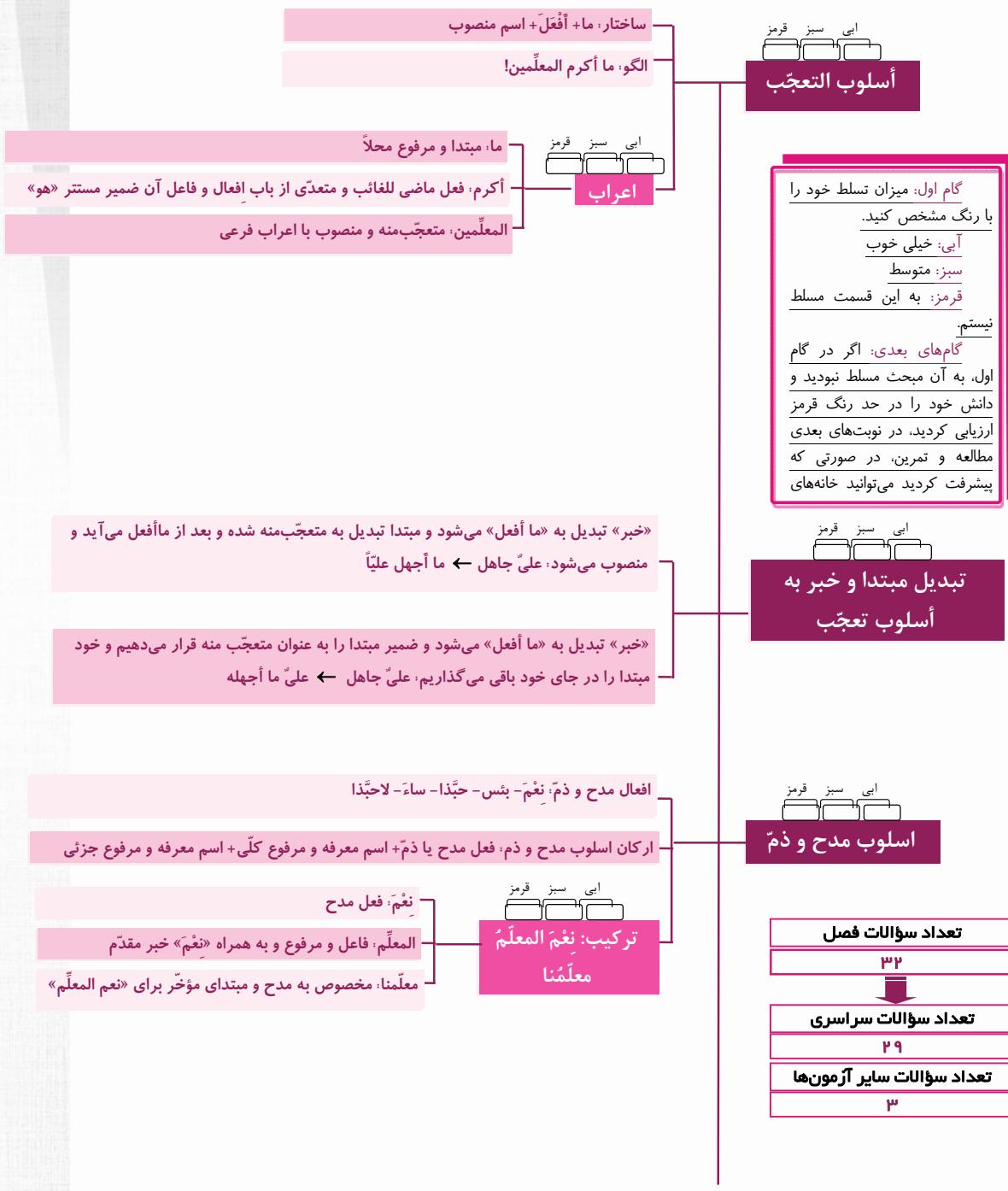
٢٦

تعداد سؤالات سایر آزمون‌ها

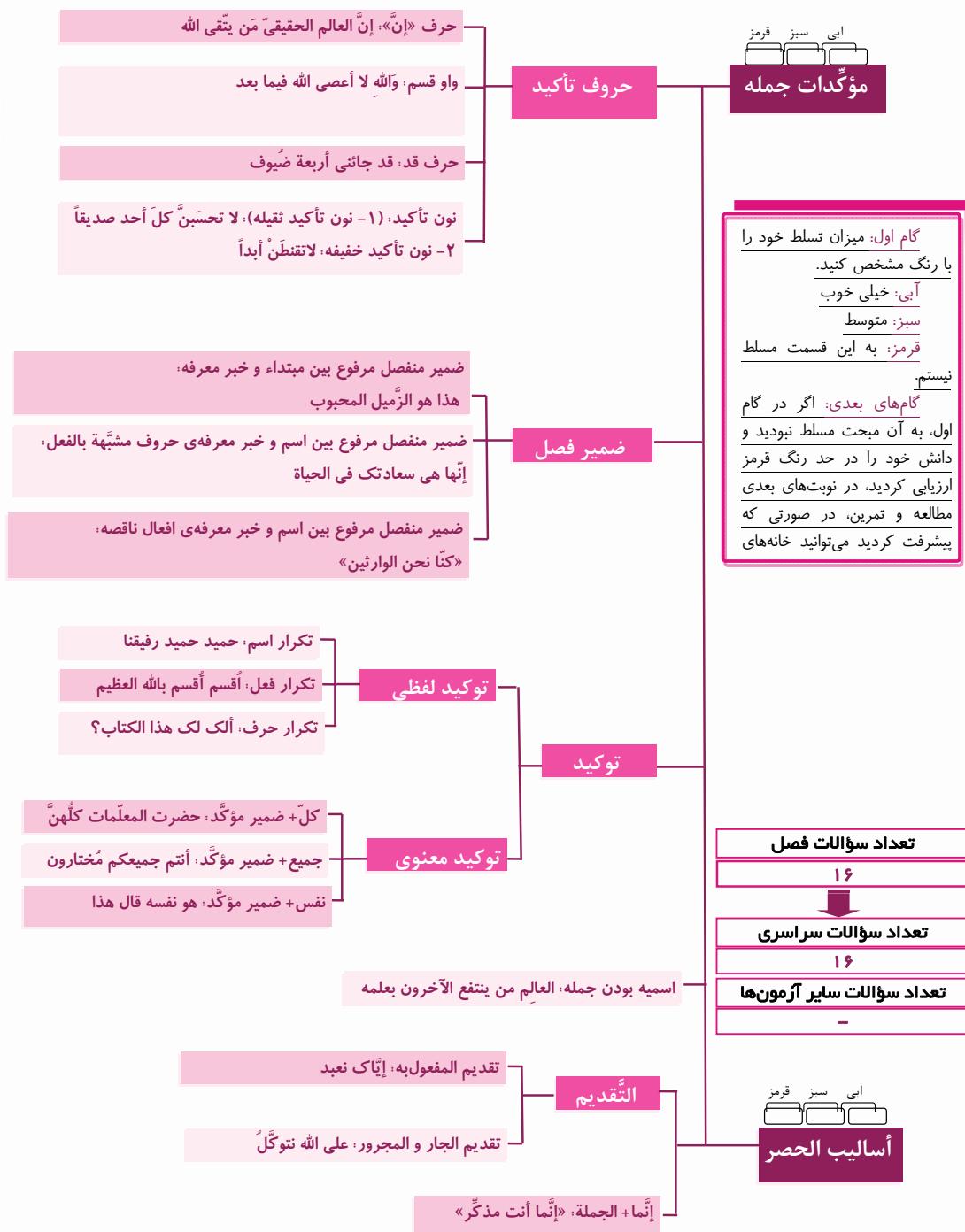
١٥

اعراب مستثنى مفرغ

الدّرس الثّالث عشر : أساليب البيان

الدّرُس الرَّابع عشر : علوم بلاغت (علم المعانى: تأكيد الكلام - الحصر)

الدّرس الخامس عشر : علوم بلاغت (علم البيان)

تعريف: مانند کردن یک اسم به اسم دیگر در یک خصوصیت مشترک

اسم: مثلُ - نظيرُ - مماثلُ

حرف: كَ - كَانَ

فعل: يُشَبِّه - يُشَابِه - يُتَشَابِه - يُشَبِّه

ادوات

این سیز قرمز

تشبيه

گام اول: میزان تسلط خود را

با رنگ مشخص کنید.

آبی: خیلی خوب

سیز: متوسط

قرمز: به این قسمت مسلط

نیستم

گامهای بعدی: اگر در گام

اول، به آن مبحث مسلط نبودید و

دانش خود را در حد رنگ قرمز

ارزیابی کردید، در نوبت های بعدی

مطالعه و تمرین، در صورتی که

پیشرفت کردید می توانید خانه های

مشبه:

اسمی است که آن را با اهداف بلاغی و زیبای شناسانه به اسم دیگری تشبيه و مانند می کنیم

مشبه به: اسمی است که «مشبه» را به آن مانند می کنیم.

شرطی مشبه به: مشبه به باید از مشبه قوی تر و بر جسته تر باشد زیرا تشبيه قوی به ضعیف نادرست است.

ادات تشبيه: حرف، فعل یا اسمی است که با آن دو چیز را به هم تشبيه می کنیم.

تشبيه جامع الأركان: ضعیف ترین نوع تشبيه است: أنت كالقم في إنارة الطريق للمساكين

تشبيه محمل: اگر وجه شبه حذف شود آن را «محمل» می گویند: أنت كالأسد في الغابة

تشبيه مؤكّد: اگر ادات شبه حذف شود آن را مؤكّد می گویند: أسد على و في الحروب نَعَماة في الجُنُون

تشبيه بلغ: اگر ادات و «وجه» حذف شود، تشبيه، «بلغ» است: أنت بحر

این سیز قرمز

آنواع تشبيه

تعداد سؤالات فصل

۱۷

تعداد سؤالات سراسری

۱۴

تعداد سؤالات سایر آزمونها

۳

وجه شبه به صورت جار و مجرور می آید: النبى (ص) كالبحر في السماء

این سیز قرمز

آنواع وجه شبه

وجه شبه به صورت «تمييز» می آید: العالم بين الناس كالشمس في السماء تنويراً

الدّرس السادس عشر : علوم بلاغت (البديع)

